

U 32/2018 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv (EU) 2017/1132 för ändringar av gränsöverskridande bolagsformer, fusioner och delning

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag till direktiv till ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1132 för ändringar av gränsöverskridande bolagsformer, fusioner och delning (KOM(2018) 241 slutlig) och en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 7 juni 2018

Justitieminister Antti Häkkänen

Lagstiftningsråd Markus Tervonen

EUROPAKOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV OM ÄNDRING AV DIREKTIV (EU) 2017/1132 GÄLLANDE ÄNDRINGAR AV GRÄNSÖVERSKRIDANDE BOLAGSFORMER, FUSIONER OCH DELNING

1 Förslagets bakgrund och mål

Kommissionen gav den 25 april 2018 ett förslag till direktiv om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1132 för gränsöverskridande bolagsformers, fusioners och delningars del.

Mål. Målet är att underlätta utnyttjandet av etableringsfriheten i EU genom att föreskriva om överföring av bolagets hemort och gränsöverskridande delning och genom att ändra och komplettera EU-regleringen om gränsöverskridande fusioner. I syfte att underlätta bolagens verksamhet har behovet hos bolagens intressentgrupper i anslutning till gränsöverskridande företagsarrangemang beaktats. Syftet med förslaget är också att främja gränsöverskridande elektronisk ärendehantering i medlemsländernas handelsregister och utnyttjandet av systemet för sammankoppling av handelsregister i genomförandet av gränsöverskridande företagsarrangemang. I syfte att främja de sista nämnda syftena gav kommissionen den 25 april 2018 dessutom ett förslag vad gäller användningen av digitala verktyg och förfaranden inom bolagsrätt (KOM(2018) 239 slutlig), över vilket en särskild U-skrivelse ges till riksdagen.

Bakgrund. Förslaget hör till en serie initiativ som kommissionen har tagit och vars syfte är att förbättra verksamheten på den gemensamma marknaden och främja digitaliseringen i EU (se KOM(2015) 550 slutlig: Uppdatering av den inre marknaden: mer möjligheter för enskilda och företag) och för upprättande av en kapitalmarknadsunion som är kommissionens mål (KOM(2015) 468 slutlig). Före det aktuella förslaget har kommissionen strävat efter att särskilt ingripa i kostnaderna för små och medelstora företags gränsöverskridande verksamhet i sitt förslag till förordning 2008 om stadga för ett europeiskt privat aktiebolag (KOM(2008) 396 slutlig) och i sitt förslag till direktiv om privata enmansbolag (KOM(2014) 212 slutlig). Förslagen har inte fått det understöd som behövs för godkännande i EU:s råd och parlament.

Förslaget har föregåtts 2017 av kommissionens omfattande samråd av ett handlingsprogram för bolagsrätt. Av svaren till kommissionens samråd framgick intressentgruppernas omfattande understöd för en reglering av överföringen av hemort, harmonisering av förfarandena gällande gränsöverskridande fusioner och så omfattande reglering som möjligt av gränsöverskridande delning som liknar gränsöverskridande fusionering. De olika intressentgruppernas bedömningar av hur brådskande åtgärderna är och deras prioritetsordning avvek något från varandra.

Justitieministeriet ordnade ett omfattande hörande om kommissionens samråd sommaren 2017 och ministeriets svarsutkast som utarbetades utgående från det behandlades i brådskande förfarande i EU:s beredningssektion för Inre marknad och Arbetsrätt. I justitieministeriets svar (se E 56/2017 rd) understöddes en ny EU-stadga om överföringen av bolagets hemort till en annan medlemsstat och en gränsöverskridande delning av bolag samt en justering av stadgan om gränsöverskridande fusion av bolag utgående från praktiska erfarenheter. I svaret ansågs det också viktigt att skyddet av aktieägare och borgenärer ordnas och att informationen till personalen, hörandet av den och dess deltagande ordnas på i princip samma sätt i alla gränsö-

verskridande arrangemang med beaktande av den existerande EU-regleringen och eventuella särskilda drag i samband med företagsarrangemang. Efter hörandet gällande verksamhetsplanen har ämnena i direktivförslaget behandlats i öppna bolagsrättskonferenser, som kommissionen har ordnat, och på möten som har ordnats för medlemsländernas sakkunnig för bolagsrätt och intressentgrupper (CLEG).

Förslaget föregicks också av EU-domstolens prejudikat C-106/16 ("Polbud") om etableringsfrihet som gavs i oktober 2017 och som avses i artiklarna 49 och 54 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF). I det nämnda avgörandet konstaterade EU-domstolen att etableringsfriheten tillämpas även vid överföring av ett bolags ordinarie säte från en medlemsstat till en annan utan att överföringen gäller bolagets egentliga hemort om medlemsstaten där det nya bolaget grundas godkänner registreringen av bolaget utan att det bedriver ekonomisk verksamhet i medlemsstaten. Unionens domstol påminde även om sin tidigare rättspraxis enligt vilken det inte ska anses som missbruk av etableringsfriheten att placera ett bolags hemort i enlighet med en viss medlemsstats lagstiftning i syfte att dra nytta av en förmånligare lagstiftning. Domstolen framhävde dessutom att metoder för att skydda borgenärer, aktieägare och arbetstagare i anslutning till överföringen av hemorten ska vara lämpliga med tanke på ändamålet och får inte gå längre än vad som är nödvändig i syfte att nå målet.

Det gällande direktivet om gränsöverskridande fusioner är från 2005. I EU-lagstiftningen ingår bestämmelser om bolags hemorter endast för europabolag och -andelslags del (se Rådets förordning (EG) N:o 2157/2001 om stadga för europabolag (SE) och Rådets förordning (EG) N:o 1435/2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar)) och för gränsöverskridande delning av bolagen finns inte reglering på EU-nivå.

2 Förslagets huvudsakliga innehåll

2.1 Överföring av hemort

Det föreslås att ett nytt kapitel ("Ändringar av bolagsform för gränsöverskridande bolag") om överföring av ett bolags hemort läggs till i avsnittet om gränsöverskridande bolagsarrangemang i direktivet 2017/1132 i vilket det föreskrivs om tillämpningsområdet för bestämmelserna om överföringen av hemort (artikel 86 a), definitioner (artikel 86 b), förutsättningarna för överföring (artikel 86 c), planen som ska utarbetas om överföringens och utredningen för bolagets aktieägare och arbetstagare (artiklarna 86 d—f), om granskning och utlåtanden om överföringen av en oberoende sakkunnig (artikel 86 g) offentliggörande av dokumenten gällande överföringen (artikel 86 h), om bolagsstämmans beslutfattande (artikel 86 i), om rättsliga skyddsmetoder för aktieägare och borgenärer (artiklar 86 j—k), om inkludering av personalen (artikel 86 l), om myndighetens intyg över överföringen (artiklar 86 m—o), om registermyndighetens uppgifter och behörighet i målstaten (artikel 86 p), om registrering och ikraftträdande av överföringen samt rättsliga konsekvenser (artiklar 86 q—s) och om ansvaret hos den oberoende sakkunnig som lämnar utlåtande om överföringen (artikel 86 t).

I förslaget avses med överföring av hemorten ett förfarande i vilket bolaget ändrar sin juridiska form i enlighet med bolagslagen i målstaten och åtminstone överför sin registrerade hemort till den här medlemsstaten under bevarande av sin juridiska identitet (artikel 86 b punkt 2). Förslaget gäller överföringen av hemorten för de kapitalbolag som avses i bilagan till direktivet (i Finland privata och offentliga aktiebolag) och därutöver kan medlemsstaterna enligt övervägande utsträcka regleringen till att också omfatta andelslag (artikel 86 a punkterna 1 och 3). Medlemsstaterna ska föreskriva om förfaranden som är lämpliga för överföring av hemorten och säkerställa att överföringen av hemorten inte kan verkställas om bolaget har försatts i likvidation eller konkurs eller om andra genomförandeåtgärder har inriktats mot det. Dessutom ska medlemsstaterna säkerställa att det inte beviljas tillstånd för en överföring av

U 32/2018 rd

hemorten om avgångsstatens behöriga myndighet utgående från en helhetsprövning som genomförs från fall till fall att det är fråga om ett artificiellt arrangemang och att strävan är att få ogrundade skattelättnader eller på olagligt sätt begränsa arbetstagarnas, borgenärernas eller minoritetsdelägarnas lagenliga eller avtalsbaserade rättigheter.

Enligt förslaget ska styrelsen hos ett bolag som överför sin hemort utarbeta en plan av vilken överföringen av det centrala innehållet framgår (särskilt den rättsliga formen av bolaget som bildas via överföringen av hemorten och stiftelseurkunden) tidtabellen och uppgifter om aktieägare, borgenärer och anställdas rättigheter och rättsskyddsmedel (artikel 86 d). Medlemsstaterna ska tillåta att planen och övriga dokument i anslutning till överföringen utarbetas på ett språk som allmänt används i internationell affärs- och finansieringsverksamhet.

Förutom planen ska styrelsen dessutom utarbeta en utredning för aktieägare om de rättsliga och ekonomiska grunderna för överföringen av hemorten. Av styrelsens utredning ska det framgå vilka konsekvenser överföringen har på bolagets framtida affärsverksamhet, överföringens konsekvenser för aktieägarna och metoderna för att skydda aktieägare som motsätter sig överföringen. En utredning behöver inte utarbetas om alla aktieägare i bolaget som fusioneras ger sitt samtycke (artikel 86 e). Dessutom ska styrelsen utarbeta en utredning för bolagets anställda av vilken konsekvenserna av överföringen på bolagets kommande affärsverksamhet, tryggheten av anställningsförhållandena, arbetsvillkoren och bolagets verksamhetsställen framgår samt om de ovan nämnda faktorerna också påverkar bolagets eventuella dotterbolag (artikel 86 f). Utredningarna ska göras tillgängliga för aktieägarna och företrädare för de anställda eller arbetstagarna elektroniskt minst en månad före bolagsstämman som beslutar om fusionen äger rum. Rapporten till arbetstagarna behöver inte utarbetas om bolaget inte har arbetstagare eller om alla arbetstagare hör till bolagets lednings- eller styrelseorgan.

Bolaget ska minst två månader innan bolagsstämman som beslutar om överföringen begära att en behörig myndighet utser en oberoende sakkunnig att undersöka och bedöma planen för överföringen av hemorten och de utredningar som tas fram för aktieägare och arbetstagare om överföringen (artikel 86 g punkt 1). I bedömningen av den sakkunnigas oberoende ställning ska beaktas vad som föreskrivs om revisorns oberoende i artikel 22 och 22 b i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG. I den oberoende sakkunnigas utlåtande ska bedömas om uppgifterna om överföringen av bolaget överensstämmer och utredas omständigheter i anslutning till överföringen av hemorten som den behöriga myndigheten behöver för att bedöma om det är fråga om en artificiell arrangemang (artikel 86 g, se närmare om dessa uppgifter i samband med artikel 86 n punkt 1). I förslaget ingår bestämmelser om den oberoende sakkunniges rätt till uppgifter och om diskretionen av de uppgifter som den sakkunnige har fått för att kunna ge ett utlåtande (artikel 86 g punkterna 4—5). Bestämmelserna om utnämmandet av en oberoende sakkunnig och utlåtandet ska inte tillämpas på mikro- och småföretag som avses i kommissionens rekommendation 2003/361/EG (artikel 86 g punkt 6).

Planen om överföringen av hemorten, den oberoendesakkunniges utlåtande och uppgifterna om aktieägarnas, borgenärernas och de anställdas rätt att framföra anmärkningar om överföringen av hemorten ska offentliggöras i avgångsstatens handelsregister senast en månad innan bolagsstämman som beslutar om överföringen äger rum (artikel 86 h punkt 1). Som ett alternativ till offentliggörande i handelsregistret föreslås att det i direktivet föreskrivs att handlingar och uppgifter ska hållas framlagda på bolagets webbplats (artikel 86 h punkterna 2—3). Anmälningarna i handelsregistret i samband med offentliggörandet ska enligt förslaget i sin helhet kunna göras på nätet utan personliga besök hos avgångsmedlemsstatens behöriga myndighet. Det ska vara möjligt att frångå detta och förutsätta att ärendet behandlas på ort och ställe hos myndigheten i situationer där det finns grundad anledning att misstänka bedrägeri ("genuine suspicion of fraud" — artikel 86 h punkt 4). Handlingarna om överföringen av

hemorten ska finnas framlagda för allmänheten utan avgift och för offentliggörande i register kan en avgift som motsvarar kostnaderna tas ut av bolaget (artikel 86 h punkt 6).

Beslut om överföringen av hemorten tas på bolagsstämman och beslutet ska meddelas den behöriga myndigheten (artikel 86 i punkt 1). Ändringar i planen om överföring ska enligt förslaget godkännas med minst två tredjedelars och högst 90 %:s kvalificerad majoritet emellertid så att kravet på kvalificerad inte kan vara högre än kravet på kvalificerad majoritet som tillämpas på gränsöverskridande fusioner (artikel 86 i punkt 3). Bolagsstämman kan ställa som förutsättning för verkställandet av överföringen att bolagsstämman särskilt fastställer arrangemangen gällande inkluderingen av arbetstagare (artikel 86 i punkt 2). Bolagsstämmans beslut kan enligt förslaget inte klandras enbart för inlösningspriset som erbjuds aktier som motsätter sig fusionen. Om domstolsbehandling av meningsskiljaktigheter gällande eventuella inlösningspris föreskrivs särskilt (artikel 86 i punkt 5).

Som rättsliga åtgärder för aktieägare som motsätter sig överföringen av hemort och som saknar rösträtt föreslås inlösnings av dessa aktier till gängse värde (artikel 86 j punkt 1). Inlösare kan enligt förslaget vara antingen bolaget, de kvarstående aktieägarna eller med bolagets samtycke en annan aktör (artikel 86 j punkt 2a). Erbjudandet för inlösnings ska enligt förslaget framgå av planen över överföring av hemorten och aktieägarna ska ha minst en månad tid att godkänna inlösningserbjudandet efter bolagsstämman som beslutade om överföringen. Meddelandet om godkännande av inlösningserbjudandet ska kunna lämnas elektroniskt till bolaget (artikel 86 j punkt 3). Lösenbeloppet ska betalas inom en tidsfrist på högst en månad efter att överföringen av hemorten har registrerats (artikel 86 j punkt 4). En aktieägare som har godkänt inlösen kan särskilt föra en fråga gällande inlösen till domstol för avgörande (artikel 86 j punkt 5). På inlösen tillämpas lagstiftningen i avgångslandet för överföringen och avgångslandets domstol är behörig i ärenden som gäller inlösen (artikel 86 j punkt 6).

Enligt förslaget kan medlemsstaterna i syfte att skydda borgenärerna förutsätta att styrelsen lämnar ett utlåtande om bolagets ekonomiska ställning i planen om överföring av hemorten. I utlåtandet ska fastställas att styrelsen utgående från uppgifter tillgängliga den dag då utlåtandet ges och en ändamålsenlig utredning inte har kännedom om omständigheter utifrån vilka en överföring av hemorten leder till att bolaget är insolvent (artikel 86 k punkt 1). Medlemsstaterna ska enligt förslaget säkerställa att borgenärer som är missnöjda med de rättsliga åtgärder som framgår av planen över en överföring av hemorten kan ansöka om ändamålsenliga rättsliga skyddsåtgärder hos myndigheterna inom en månad efter att planen har offentliggjorts (artikel 86 k punkt 2). Enligt förslaget kan borgenärernas ställning bedömas vara tillräckligt tryggad om bolaget i samband med fusionsplanen offentliggör den oberoende sakkunnigas utlåtande enligt vilken överföringen inte oskäligt ska påverka borgenärernas rättigheter eller om borgenären genast efter överföringen erbjuds rätt till betalning av fordran som tryggar förutsättningarna i direktivet (artikel 86 k punkt 3). I vilket förhållande de föreslagna kraven gällande betalningsförmågan står till fortlevnadsprincipen ("going concern") i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU (bokslutsdirektivet) förblir oklart i förslaget.

Utgångspunkten i fråga om inkluderingen av personalen är att eventuella bestämmelser om inkluderingen av personalen som gäller i målstaten tillämpas på bolaget som bildas genom överföringen av hemorten (artikel 86 l punkt 1). Om bolaget som överför sin hemort verkar i enlighet med ett system för inkludering av personalen ska för bolaget väljas en bolagsform som tillåter utövande av rättigheter i anknytning till personalens medverkan (artikel 86 l punkt 6). På personalens medverkan tillämpas emellertid bestämmelserna om personalrepresentation i europabolag som nämns i direktivet om det genomsnittliga antalet arbetstagare i bolaget som genomför överföringen av hemort under de sex månader som föregår offentliggörandet av planen över överföring av hemort har varit fyrafemtedelar av gränsvärdet som tillämpas i avgångslandets lagstiftning och vars överskridande leder till personalmedverkan så som avses i

direktivet om arbetstagarinflytande i europabolag 2001/86/EG artikel 2 punkt k. Målstatens lagstiftning ska inte heller beaktas om den inte tryggar personalen minst medverkan i samma omfattning som den hade i bolaget som överförde hemorten eller om den inte tryggar arbetstagare i andra medlemsländer motsvarande representationsrätt som arbetstagarna i målstaten (artikel 86 l punkt 2—3). Enligt förslaget ska personalrepresentationen i ovan nämnda fall i första hand ordnas genom förhandlingar med personalrepresentanterna. Om förhandlingarna inte leder till ett avtal, tillämpas på personalrepresentationen de så kallade andrahandsbestämmelserna i enlighet med bilaga till direktivet om personalrepresentation (2001/86/EG) (artikel 86 l punkt 3—4). Dessutom föreslås att det i direktivet föreskrivs att minimiantalet arbetstagare sänks efter rätten till medverkan som följer på de gränsöverskridande bolagsarrangemangen (artikel 86 l punkt 5), skyddande av personalens rätt till medverkan tre år efter överföringen av hemorten i följande bolagsarrangemang (artikel 86 l punkt 7) och att arbetstagarna informeras om resultatet av förhandlingarna som förs om personalens medverkan (artikel 86 l punkt 8).

Enligt förslaget ska medlemsstaterna utnämna en behörig myndighet att övervaka lagenligheten i samband med överföringen av hemorten i avgångslandet och utfärda det intyget som föregår överföringen när beslut har fattats gällande alla förfaranden och formaliteter i avgångslandet (artikel 86 m punkt 1). Till ansökan om intyg ska bolaget bifoga planen över överföringen av hemorten, utredningarna som getts borgenärer och arbetstagare, den oberoende sakkunnigas utlåtande och uppgifter om beslutet som bolagsstämman fattade om överföringen (artikel 86 m punkt 2). Enligt förslaget ska det i princip vara möjligt att lämna ansökan elektroniskt (artikel 86 punkt 3) — se ovan misstanke om bedrägeri i artikel 86 h punkt 4). När det gäller iakttagande av föreskrifterna gällande personalens medverkan ska myndigheten i avgångslandet säkerställa att det har getts tillräckliga uppgifter om förfaranden genom vilka de arrangemang som behövs fastställs och om eventuella alternativa arrangemang har getts i planen över överföring av hemorten (artikel 86 m punkt 4). Den behöriga myndigheten ska fatta beslut i ansökan om överföringen av hemorten inom en månad efter att ansökan anhängiggjorts antingen genom att godkänna överföringen och utfärda intyget som föregår överföringen av hemorten, förkasta ansökan eller hänvisa ärendet till en ingående bedömning ("in-depth assessment").

En ingående bedömning av förslaget om överföring blir aktuell i fall där myndigheten har starka misstankar om att det i överföringen av hemorten är fråga om ett artificiellt arrangemang i syfte att få ogrundade skatteförmåner eller för att begränsa arbetstagarna, borgenärernas eller minoritetsmedlemmarnas lagenliga eller avtalsbaserade. En ingående bedömning ska genomföras inom två månader och i den ska övergripande beaktas alla betydelsefulla omständigheter, som uppgifter om grundande av företaget i målstaten inklusive syfte, bransch, investering, nettoomsättning och resultat, antal arbetstagare, balansräkningens innehåll, skatteteknisk hemort, tillgångar och deras placeringssort, de sedvanliga arbetsplatserna för arbetstagarna och särskilda grupper av arbetstagare, målstaten för socialskyddsavgifter och kommersiella risker som bolaget som har överfört sin hemort har tagit i avgångs — och målstaten. (artikel 86 n punkt 1). För bedömningen har den behöriga myndigheten rätt att höra alla parter i överföringen (artikel 86 n punkt 2). Medlemsstaterna ska säkerställa att om den behöriga myndigheten som utfärdar intyget som föregår överföringen av hemorten inte är en domstol ska domstolstillsyn i enlighet med den nationella lagstiftningen tillämpas på beslutet. Enligt förslaget vinner intyget som föregår överföringen av hemort laga kraft först efter en tidsfrist som reserveras för parternas åtgärder (artikel 86 o punkt 1). Informationen om beviljande eller förkastande av intyget som föregår överföringen av hemort ska lämnas till den behöriga myndigheten i avgångslandet och dessutom ska information om beslut att bevilja ett intyg som föregår överföringen av hemort läggas fram via sammankopplingsystemet för handelsregistren (artikel 86 o punkt 2).

Varje medlemsstat ska utse en behörig myndighet att övervaka att förutsättningarna för överföringen av hemort uppfylls med tanke på förutsättningarna och förfarandena som det föreskrivs om i målstatens lagstiftning. Målstatens myndighet ska särskilt säkerställa att bolaget som överför sin hemort uppfyller (hemorts)kraven gällande grundande av bolag i målstatens företagslagstiftning och att personalens medverkan har ordnats i enlighet med kraven i direktivet (artikel 86 p punkt 1). I kontrollsyfte ska bolaget lämna planen över överföringen av hemort som bolagsstämman har godkänt till myndigheten. Det ska i princip vara möjligt att lämna ansökan elektroniskt (artikel 86 punkt 3) — se ovan misstanke om bedrägeri i artikel 86 h punkt 4). Myndigheten i målstaten ska bekräfta mottagandet av dokumenten som behövs för godkännande av överföringen av hemorten och utan dröjsmål fatta beslut om godkännande av överföringen (artikel 86 p punkt 4). Målstatens myndighet ska i enlighet med förslaget inte vara behörig att undersöka omständigheter som omfattas av lagstiftningen och myndighetens behörighet i avgångslandet utan ska i stället godkänna intyget som föregår överföringen av hemorten som utfärdats av den behöriga myndigheten i avgångslandet som bevis på att förutsättningarna för överföring av hemorten har uppfyllts i avgångslandet.

Överföringen av hemorten offentliggörs både i avgångs- och i målstatens handelsregister i enlighet med de nationella lagarna. Enligt förslaget ska av bägge länders handelsregister framgå åtminstone registernumret som föregick överföringen av bolagets hemort och det nya registernumret efter överföringen samt datum i anknytning till registreringen av överföringen (uttag ur registret i avgångslandet och datum för registrering i målstaten). Medlemsstaterna ska säkerställa att det skickas ett meddelande om registreringen från myndighetens register i målstaten till registermyndigheterna i avgångslandet och att bolaget stryks ur handelsregistret i avgångslandet omedelbart efter att meddelandet har getts (artikel 86 q). Överföringen av hemorten vinner enligt förslaget laga kraft den dag då bolaget antecknas i målstatens handelsregister (artikel 86 r).

I och med överföringen av hemorten överförs rättigheterna och skyldigheterna som beror på bolagets tillgångar, skulder och arbetsavtal och anställningsförhållanden utan utredningsförfarande till det noterade bolaget och bolagets aktieägare blir aktieägare i bolagen som noteras i målstatens handelsregister. Det lagenliga sätet för bolaget som har överfört sin hemort kan anses ligga i avgångslandet fram till att bolaget stryks ur avgångsstatens register, om det inte kan bevisas att tredje part visste eller borde ha vetat om sätet i målstaten. (artikel 86 s punkt 1). Verksamheten, som bolaget som har överfört sin hemort har bedrivit i målstaten efter registreringen och innan bolaget ströks ur avgångslandets register, anses vara verksamhet som bedrivs av bolaget som har överfört sin hemort (artikel 86 s punkt 2). Enligt förslaget ansvarar bolaget för alla sådana förluster som vållas avtalspartnerna till följd av överföringen av hemorten som bolaget före avtalet ingicks inte hade meddelat överföringen av hemorten till (artikel 86 s punkt 3). Efter förfarandet för överföring av hemorten som avses i direktivet är det inte möjligt att förklara beslutet om överföring som ogiltigt (artikel 86 u).

2.2 Gränsöverskridande fusioner

I syfte att rätta till brister som fastställts i bedömningen av bestämmelserna om gränsöverskridande fusioner och uppdatera regleringen föreslås det att följande bestämmelser i direktiv 2017/1132 som tillämpas på gränsöverskridande fusioner ändras: definitioner (artikel 119), villkor för gränsöverskridande fusioner (artikel 120), uppgifter och språk i planen över gränsöverskridande fusion (artikel 122), offentliggörande (artikel 123), utredningen som ges till aktieägarna (artikel 124), användande av sammankopplingssystem för elektronisk ärendehantering (artiklarna 127—128), den gränsöverskridande fusionens rättsverkningar (artikel 131), tillämpningen av förenklade formaliteter (artikel 132) och fastställande av företagsarrangemang som påverkar personalens medverkan efter den gränsöverskridande fusionen (artikel 133 punkt 7). Det föreslås också en ny artikel i direktivet som innehåller bokslutsdagen för

U 32/2018 rd

den gränsöverskridande fusionen (artikel 122 a), utredningen som ska ges arbetstagarna om fusionen i bolaget (artikel 124 a) rättsliga åtgärder för aktieägare (artikel 126 a) och för borgenärer (artikel 126) och ansvaret hos den oberoende sakkunniga som ger sitt utlåtande om fusionsplanen (artikel 133 a).

Det föreslås att en definition av gränsöverskridande fusion läggs till i direktivet i vilken bolaget som fusioneras överför alla sina tillgångar och ansvar till det mottagande bolaget utan emission av nya aktier. Ett sådant arrangemang omfattas av direktivets tillämpningsområde om samma person äger alla bolag som deltar i fusionen eller om ägandestrukturen i alla medverkande företag bevaras likadan efter verkställigheten av arrangemanget (artikel 119). Det föreslås att förutsättningarna för en gränsöverskridande fusion granskas för att överensstämja med vad som framläggs gällande överföringen av hemort så att det inte är möjligt att genomföra fusionen om bolaget har försatts i likvidation eller konkurs eller om andra genomförandeåtgärder har inriktats mot det (artikel 102 punkt 4).

Det föreslås att uppgifter om inlösen som erbjuds aktieägare och garantier som erbjuds borgenärer som motsätter sig fusionen läggs till i kraven på uppgifter i fusionsplanen för en gränsöverskridande fusion. Förslagen anknyter till de rättsliga skyddsåtgärder för aktieägare och borgenärer som det föreskrivs om senare i förslaget till direktiv. Medlemsstaterna åläggs tillåta att fusionsplanen också utarbetas på ett språk som vanligtvis används i internationell affärsverksamhet (artikel 122).

Det föreslås att en bestämmelse om bokslutsdatum läggs till i bestämmelserna om gränsöverskridande fusion så att åtgärderna som de företag som deltar i fusionen vidtar efter den nämnda dagen anses vara åtgärder som vidtas av bolaget som bildas genom den gränsöverskridande fusionen. Enligt förslaget bestäms bokslutsdagen i princip antingen i enlighet med de internationella bokslutsstandarderna som tillämpas på företaget eller utgående från tidpunkten då fusionen trädde i kraft. I syfte att underlätta fusionsprocessen kan bolagen i fusionsplanen fastställa ett annat datum för bolagens räkenskaper som uppfyller villkoren i direktivet (artikel 122 a punkt 1). Medlemsstaterna ska säkerställa att bokslutsdagen i bokföringen anses vara den dag från och med vilken de affärstransaktioner som bolagen som deltar i fusionen genomför anses höra till det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen och den dag från och med vilken alla bolagen som deltar i fusionen använder det mottagande bolagets bokslutssystem som gemensam grund för registrering och värdering av tillgångar och ansvar som överförs i och med fusionen använder alla bolag det mottagande bolagets bokslutssystem som gemensam grund.

Det föreslås att det i huvudsak föreskrivs om offentliggörande av fusionsplanen för den gränsöverskridande fusion och om framläggande av planen på bolagets webbplats på motsvarande sätt som i anslutning till överföring av hemorten (artikel 123).

Styrelserna för alla bolag som deltar i fusionen ska enligt förslaget utarbeta en utredning för aktieägarna om de rättsliga och ekonomiska grunderna för fusionen. Av styrelsens utredning ska i enlighet med förslaget särskilt framgå vilka konsekvenser fusionen har på bolagets framtida affärsverksamhet, utredning och grund för aktiernas utbytesförhållande (fusionsvederlag), utredning över eventuella prestigeproblem, konsekvenserna av fusionen för aktieägarna och de rättsliga skyddsåtgärderna för en aktieägare som motsätter sig fusionen. En rapport behöver inte utarbetas om alla aktieägare i bolaget som fusioneras ger sitt samtycke (artikel 124). Dessutom ska styrelsen i alla bolag som fusioneras utarbeta en rapport för arbetstagarna av vilken framgår fusionens konsekvenser särskilt för bolagets kommande affärsverksamhet, trygghet av anställningsförhållandena, arbetsvillkoren och bolagets verksamhetsställen samt om dessa ovan nämnda faktorer också gäller bolagens eventuella dotterbolag (artikel 124 a) Rapporterna ska finnas tillgängliga elektroniskt för aktieägarna och arbetstagarnas företrädare

eller arbetstagarna senast två månader före bolagsstämman som beslutar om fusionen. Rapporten till arbetstagarna behöver inte utarbetas om bolaget inte har arbetstagare eller om alla arbetstagare hör till bolagets lednings- eller förvaltningsorgan.

Det föreslås en ny bestämmelse i fråga om bolagsstämmans beslut om en gränsöverskridande fusion enligt vilken beslutet inte kan klandras utgående från fastställande av fusionsvederlaget och lösen för de aktieägars aktier som motsätter sig en fusion (artikel 126 ny punkt). De föreskrivs särskilt om domstolsbehandling av meningsskiljaktigheter i samband med ovan anförda omständigheter.

De rättsliga skyddsåtgärderna för aktieägarna i den gränsöverskridande fusionsplanen föreslås harmoniseras i huvudsak för att motsvara bestämmelserna om överföring av hemorten så att de som motsätter sig fusionen och de utan rösträtt har rätt att kräva gängse pris för inlösen av sina aktier (artikel 126 a). Förslaget avviker från bestämmelserna som tillämpas på överföringen av hemort så att de oberoende sakkunniga som ger ett utlåtande om planen för fusionen också ska ge ett utlåtande över inlösningspriset som erbjuds aktieägarna (artikel 126 a punkt 5). I förslaget har det i förslaget beaktats att utöver meningsskiljaktigheter gällande inlösningspriset för aktier kan aktieägare som stöder fusionen ha fört ett ärende om fusionsvederlaget till domstolen för avgörande (artikel 126 a punkterna 8—10). Det föreslås också att borgenärernas rättsliga skyddsåtgärder i en gränsöverskridande fusion genom direktiv harmoniseras till att i huvudsak motsvara bestämmelserna om överföring av hemort (artikel 126 b — se också vad som anges i artikel 86 k).

Det föreslås att intyget som gäller den gränsöverskridande fusionen och ansökan om verkställande av fusionen i princip ska lämnas elektroniskt och att myndigheterna i informationsutbytet föreslås utnyttja sammankopplingsystemet av handelsregister. Enligt förslaget ska intyget av myndigheten i avgångsstaten i den mottagande staten alltid betraktas som en tillräcklig utredning om uppfyllandet av kraven i anslutning till medlemsstatens lagstiftning (artiklarna 127—128). När det gäller gränsöverskridande fusioner föreslås inte bestämmelser om ingående bedömning av arrangemanget och förbud under återopande av konstgjorda arrangemang.

Det föreslås att fusionens rättsverkningar förtydligas genom att det i direktivet uttryckligen anges att de fusionerande bolagens alla avtal, fordringar, rättigheter och skyldigheter överförs till det mottagande bolaget (artikel 131). Dessutom föreslås att bestämmelsen om förenklat förfarande i direktivet utvidgas så att de förenklade förfarandena som nu kan tillämpas på gränsöverskridande fusion genom absorption som ägs helt i fortsättningen också kan tillämpas på sådana fusioner där en person direkt eller indirekt innehar alla aktier i det mottagande bolaget och i de fusionerande bolagen och det mottagande bolaget inte delar ut aktier i samband med fusionen (artikel 132).

Bestämmelsen om personalens medverkan föreslås ändras till att motsvara bestämmelsen om överföring av hemorten och gränsöverskridande delning så att perioden på tre år som följer på fusionen och inom vilken bolaget inte kan genomföra senare bolagsarrangemang som äventyrar systemet om personalens medverkan också omfattar alla eventuella senare inhemska arrangemang. Det föreslås dessutom att det i bestämmelsen läggs till en skyldighet för bolagen att informera sina arbetstagare om de har för avsikt att tillämpa andrahandsbestämmelser eller inleda förhandlingar med arbetstagarna. Förslaget avviker från förslagen gällande överföringen av hemorten och gränsöverskridande delningar enligt vilka bolaget inte direkt kan välja att tillämpa andrahandsbestämmelser i samband med personalrepresentationen.

Det föreslås att det i direktivet läggs till bestämmelser om bedömningarna av bedömningarna av oberoendet hos den sakkunniga som ger ett utlåtande om fusionsplanen (artiklarna 22 och

2 b i direktiv 2006/43/EG i enlighet med bestämmelserna om revisorns oberoende — se artikel 125 punkt 1) och den oberoende sakkunnigas ansvar (artikel 133 a).

2.3 Gränsöverskridande delningar

Det föreslås att ett nytt kapitel om gränsöverskridande delning fogas till i avsnittet om gränsöverskridande bolagsarrangemang i direktiv 2017/1132. Det föreslås att det i kapitlet införs bestämmelser om gränsöverskridande delningar enligt följande: tillämpningsområdet (artikel 160 a och b), definitioner (artikel 160 b), villkor för gränsöverskridande delning (artikel 160 d), plan över gränsöverskridande delning och utredningar till aktieägare och arbetstagare (artiklar 160 e, g och h), bokslutsdatum för gränsöverskridande delning (artikel 160 f), kontroll och utlåtande av oberoende sakkunniga (artikel 160 i), offentliggörande av dokument (artikel 160 j), bolagsstämmans beslutsfattande (artikel 160 k), rättsliga skyddsåtgärder för aktieägare och borgenärer (artiklar 160 l—m), personalens medverkan (artikel 160 n), myndighetens intyg som föregår delning (artiklar 160 o—q), den mottagande statens uppgifter och behörighet (artikel 160 r), ikraftträdande och rättsverkningar (artiklar 160 s—u) och ansvaret hos oberoende sakkunniga som ger utlåtande om delningsplanen (artikel 160 v).

Bestämmelser om gränsöverskridande delning tillämpas på delning av ett sådant bolag som grundades i enlighet med lagen i en medlemsstat och som har registrerat säte, huvudkontor eller huvudsakligt verksamhetsställe inom unionsområdet och i vars delning det deltar bolag av vilka åtminstone två omfattas av lagen i olika medlemsstater. Enligt förslaget ska medlemsstaterna i sin nationella lagstiftning föreskriva om förfaranden som tillämpas på sådana delningar (artikel 160 a). Bestämmelser om gränsöverskridande delning skulle på motsvarande sätt som bestämmelserna om överföring av hemorten och gränsöverskridande fusioner i Finland tillämpas på privata och offentliga aktiebolag (artikel 160 b och Bilaga II). Delning kan i enlighet med förslaget genomföras antingen som hel- eller partiell delning för vilka det är gemensamt att tillgångar eller tillgångarna i det bolag som ska delas överförs till det mottagande bolaget eller de mottagande bolagen utan utredningsförfarande och att aktieägarna i bolaget som delas får värdepapper, aktier och eventuellt annat delningsvederlag i det mottagande bolaget eller de mottagande bolagen (artikel 160 b punkt 3). Förslaget gäller endast delning i ett bolag som grundas. Det åligger medlemsstaterna att överväga om de vill utvidga bestämmelserna om gränsöverskridande delning till att omfatta andelslag (artikel 160 c punkt 2).

Förslagen till bestämmelser om gränsöverskridande delning motsvarar i huvudsak vad som föreslås gällande överföring av hemorten. Sålunda tillämpas också bestämmelserna om utlåtande av en oberoende sakkunnig på gränsöverskridande delning och myndighetens och domstolens omfattande behörighet att undersöka villkoren för delningen och förbjuda den under åberopande av konstgjort arrangemang. Även över gränsöverskridande delning ska en plan utarbetas liksom utredningar för bolagets aktieägare och borgenärer. Dokument och uppgifter om den gränsöverskridande delningen ska offentliggöras i handelsregistret eller på bolagets webbplats. De rättsliga skyddsåtgärder för aktieägare och borgenärer som motsätter sig delningen och bolagsstämmans beslutsfattande motsvarar bestämmelserna om överföring av hemorten. De särskilda drag som utmärker gränsöverskridande delning har beaktats bland annat i informationskrav gällande förfarandet och i förslag som gäller sådana bolags rättigheter som deltar i delningen till de odelade tillgångarna i planen över delning och dessa bolags gemensamma ansvar för skulderna hos bolaget som (artikel 160 d punkt 2—3, artikel 160 u punkt 2).

2.4 Slutbestämmelser

Medlemsstaterna ska sätta de lagar, förordningar och administrativa föreskrifter som iakttagande av direktivet förutsätter i kraft senast 24 månader innan direktivet godkänns. Kommiss-

ionen ska inom fem år efter att direktivet har trätt i kraft genomföra en bedömning om direktivet, lämna en berättelse om sina observationer till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt vid behov tillfoga ett lagstiftningsförslag till det. Medlemsstaterna ska för kommissionens bedömning lämna de uppgifter som behövs särskilt i fråga om antalet överföringar av hemort och gränsöverskridande fusioner och delningar samt över varaktigheten av förfaranden och kostnaderna i anslutning till dessa.

3 Förslagets rättsliga grund och förhållande till subsidiaritetsprincipen

Förslaget baserar sig på artikel 50 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF) som är rättsgrund för EU:s behörighet inom bolagsrätt. I artikel 50 punkt 2 stycke f föreskrivs om en gradvis avveckling av inskränkningar i etableringsfriheten i fråga om villkoren för att upprätta dotterbolag och under g om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av bolagen för att trygga både bolagsmännens och tredje mans intressen.

Enligt kommissionen verkar det sannolikt att om EU inte vidtar åtgärder så kommer bolagen att ha tillgång till nationella förfaranden och bestämmelser som avviker från varandra, strider mot varandra eller överlappar varandra och särskilt små och mellanstora företag och deras intressentgrupper tvingas lida av hindren som försvårar utnyttjande av etableringsfriheten. Eftersom utmaningarna i anslutning till gränsöverskridande arrangemang oundvikligen förutsätter åtgärder på EU-nivå är de inriktade åtgärderna enligt kommissionen i enlighet med subsidiaritetsprincipen.

Enligt kommissionen överensstämmer de föreslagna bestämmelserna med syftet att utarbeta tydliga och ändamålsenliga bestämmelser om bolag och också skydda intressentgrupper. Kommissionen föreslår utgående från konsekvensanalysen av direktivet att innehållet i de föreslagna EU-åtgärderna och formen inte överskrider det som behövs och är proportionerligt för att målet för regleringen ska nås.

4 Förslagets konsekvenser

4.1 Kommissionens konsekvensanalys

Kommissionen förväntar sig betydande fördelar i anslutning till förenklingen med tanke på affärsverksamheten som bedrivs på den inre marknaden och att förslaget ska underlätta bolagens gränsöverskridande rörelsemöjligheter. Enligt kommissionens bedömning minskar förslaget väsentligt kostnaderna i fråga om olika slag av dokument som ska utarbetas och innehållet i dem samt i fråga om olika förfaranden och därmed förbundna tidsfrister eller andra tilläggskrav. Kommissionen uppskattar att nyttan i eurobelopp för enskilda arrangemang kommer att vara i klass med 12 000—37 000 euro (delningen) och 12 000—19 000 euro (ändring av bolagsform) beroende på bolagens storlek och medlemsstaten.

Enligt kommissionen minskar de föreslagna minimigarantierna som skyddar minoritetsaktieägare och borgenärerna avsevärt bolagens kostnader och behovet av juridisk rådgivning. Å andra sidan erbjuder medlemsstaternas möjlighet att komplettera skyddet i den nationella lagstiftningen enligt kommissionen det skyddet som bäst lämpar sig för de enskilda medlemsstaternas system. Fördelarna med det övergripande och inriktade skyddet som bestäms enligt varje enskild medlemsstats nationella lagstiftning antas överstiga utredningskostnaderna i anslutning till tillämpningen av varierande skydd.

När det gäller skyddet av arbetstagarna analyserades i kommissionens konsekvensanalys kostnaderna och fördelarna av inriktade åtgärder (utredningar som ska tas fram för arbetstagarna, bestämmelsen om missbruk under 3 år som följer på bolagsarrangemanget, förhandlingstvång

gällande överföring av hemorten och delning). Resultatet av bedömningen var att trots att det eventuella utarbetandet av en berättelse kan medföra små tilläggskostnader när det gäller att efterkomma kraven är förbättringen av skyddet för arbetstagarna desto betydelsefullare liksom också den påföljande samhällliga nyttan.

Enligt kommissionen främjar myndigheternas omfattande skyldighet och behörighet att undersöka omständigheter i anslutning till överföringen av hemorten och den gränsöverskridande delningen och att förbjuda nämnda arrangemang under åberopande av deras konstgjorda natur direkt bekämpningen av olämplig eller bedräglig användning av brevlådsföretag. Enligt kommissionens bedömning medför verkställandet av dessa bestämmelser i någon utsträckning administrativa och organisatoriska kostnader. I förslaget redogörs inte för kostnadseffekter av tillämpningen av bestämmelser om personalrepresentation som gäller överföringen av hemort och gränsöverskridande delning eller avviker från gränsöverskridande fusioner.

Eftersom närmare kriterier och innehållet av bedömningen av konstgjorda arrangemang som används i överföringen av hemort och gränsöverskridande delning förblir öppen i förslaget är det svårt att bedöma de praktiska fördelarna och kostnaderna i samband med de nya förfarandena. Av den här orsaken är det oklart om de eftersträlvade effekterna kan uppnås med hjälp av de föreslagna förfarandena.

4.2 Konsekvenser för Finland

I Finland föreskrivs om gränsöverskridande fusioner och delning i aktiebolagslagen (624/2006) så att förfarandena så långt som möjligt påminner om varandra. Aktiebolagslagens bestämmelser om planer och utredningar gällande gränsöverskridande fusioner och delningar och om offentliggörandet av dem, bolagets beslutsfattande, rättsliga skyddsåtgärder för aktieägare som motsätter sig förfarandet och verkställigheten av arrangemangen och om rättsverkningarna motsvarar i huvudsak vad som föreslås i direktivet. När det gäller borgenärernas skydd avviker förslaget från aktiebolagslagen enligt vilken verkställigheten av gränsöverskridande fusioner och delning förutsätter att den borgenärsfordran som motsätter sig ska betalas eller att en säkerhet för fordran ställs. När det gäller aktieägarnas skydd avviker bland annat förslagen om domstolsbehandling av inlösningskonflikter och behandlingen av meningsskiljaktigheter över fusions- och delningsvederlaget i en särskild domstolsbehandling från aktiebolagslagen. Med hänvisning till vad som sägs ovan måste enskilda bestämmelser i förslaget förtydligas bland annat när det gäller bedömningen av betalningsförmågan (förhållandet till fortlevnadsprincipen) principen om fortsatt verksamhet, rättsverkningarna av partiell delning (fördelning av tillgångarna mellan bolagen) och förutsättningarna för solidariskt ansvar mellan bolagen som deltar i delningen (enligt 17 kap. 16 § 6 mom. i aktiebolagslagen kommer ett sekundärt ansvar i fråga först då det har konstaterats att borgenären inte får sin betalning av bolaget med primärt ansvar eller av säkerheten). Vid behov kan det i aktiebolagslagen också föreskrivas om kompletterande rättsliga skyddsåtgärder för borgenärer och aktieägare.

I fråga om personalrepresentationen avviker förslaget från bestämmelserna som tillämpas på gränsöverskridande fusioner och delningar i lagen om personalrepresentation i företagens förvaltning (725/1990) enligt vilka bolagen kan välja att tillämpa sekundära regler utan förhandlingstvång. Dessutom avviker förslagen till bestämmelser om personalrepresentationen vid överföring av hemorten och gränsöverskridande delningar från bestämmelserna som tillämpas på gränsöverskridande fusioner enligt vilka det på personalens deltagande under vissa förutsättningar tillämpas bestämmelserna om personalrepresentation för europaföretag när antalet arbetstagare överskrider 50 (i förslaget fyra femtedelar av kravet i den nationella lagen). Tolkningens möjlighet gällande bestämmelserna om personalens deltagande har i praktiken bedömts höja kostnaderna för arrangemang och öka osäkerheten i anslutning till dem.

Förslaget om omfattande och öppet fastställd behörighet mellan myndigheten och domstolen att undersöka förhållandena i samband med överföringen av hemort och gränsöverskridande delning och att förbjuda överföringen som ett artificiellt arrangemang ("artificial arrangement") avviker väsentligt från bestämmelserna i aktiebolagslagen om överskridande delningar och europabolagsförordningens och -lagens bestämmelser om överföring av hemorten och handelsregisterförfarandet som gäller tillämpningen av dem. Även utlåtet av den oberoende sakkunniga i anslutning till bedömningen av artificiella arrangemang och tidsfristen som ges i förslaget avviker väsentligt från de redovisningsutlåtanden som krävs i samband med gränsöverskridande fusioner och delningar. Om förslaget förverkligas kan det leda till att olika medlemsländers myndigheter bedömer förutsättningarna för överföringen på avsevärt olika grunder vilket onödigt förhindrar utnyttjandet av etableringsfriheten. Förslagets förhållande till innehållet i den s.k. "Polbud"-lösningen (C-106/16) bekräftade etableringsfriheten förbli även oklart i förslaget. Granskningen av omständigheter i anslutning till beskattningen i bedömningen av bolagsrättsliga förutsättningarna för överföring av hemorten och gränsöverskridande delning avviker också från hur beskattningsfrågor har lösts i de gällande bestämmelserna om överföring av hemorten och gränsöverskridande fusioner.

Regleringen av överföringen av hemort och gränsöverskridande delning avviker väsentligt från regleringen av gränsöverskridande fusioner. Det här kan leda till att ett förfarande för gränsöverskridande arrangemang väljs som baserar sig på en annan grund än en som direkt anknyter till arrangemanget och som onödigt ökar kostnaderna för gränsöverskridande arrangemang. Kostnadsökningen är betydelsefull särskilt för små och mellanstora företag för vilka överföringen av hemorten har förväntats utgöra ett tillräckligt förenklat förfarande för utnyttjandet av etableringsfriheten.

Det är redan nu möjligt att elektroniskt lämna anmälningar om gränsöverskridande fusioner och delningar till handelsregistret. Till den här delen är målen i förslaget i linje med handelsregisterförfarandet och önskemålen om dess utveckling. Undantaget som föreslås i den elektroniska ärendehantering och utifrån vilken myndigheten vid misstanke om bedrägeri kan förutsätta ärendehantering på ort och ställe ("genuine suspicion of fraud") har i förslaget formulerats tämligen öppet vilket i praktiken kan leda till varierande tolkningar hos medlemsstaternas myndigheter och försvåra genomförandet av gränsöverskridande arrangemang.

5 Den nationella behandlingen av förslaget och behandlingen av förslaget i Europeiska unionen

Kommissionen offentliggjorde förslaget 25.4.2018. Det ordnades ett hörande om direktivförslaget och U-skrivelsen för bolag, deras intresseaktörer och intressentgrupper samt för myndigheter 24.5.2018. Ett utkast till U-skrivelsen har behandlats i maj 2018 i statsrådets EU-beredningssektion för inre marknaden och arbetsrätt.

Behandlingen av förslaget i rådets arbetsgrupp för bolagsrätt inleddes 23.5.2018. I de flesta medlemsstater är utformningen av de nationella ställningstaganden fortfarande under arbete. En betydande del av medlemsstaterna har emellertid preliminärt uppgett att de förhåller sig positivt till målen för direktivet.

6 Ålands självstyre

Enligt 5 kap. 27 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har landskapet lagstiftningsbehörighet i ärendet.

7 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet förhåller sig i princip positivt till alla åtgärder med vilka utnyttjandet av företagens etableringsfrihet intensifieras och anser att det är viktigt att det i de gränsöverskridande bolagsarrangemangen tas hänsyn till begründade behov hos olika företag och deras intressegrupper. Dessutom fäster statsrådet uppmärksamhet vid att underlättandet av företagsarrangemang som avses i direktivet redan till följd av deras gränsöverskridande karaktär förutsätter åtgärder på EU-nivå.

Finland stöder i princip EU-regleringen om överföring av hemort och gränsöverskridande delning samt justering av regleringen om gränsöverskridande fusioner särskilt i syfte att samordna olika medlemsländers krav och åtgärder. Direktivförslaget bestämmer omfattande och öppet myndigheternas behörigheter att undersöka och förhindra överföring av hemort och gränsöverskridande delning under återopande av artificiellt arrangemang som emellertid i praktiken onödigt kan försvåra utnyttjandet av etableringsfriheten via överföring av hemort och gränsöverskridande delning. Finland bör i förhandlingarna gällande direktivförslaget sträva efter att förutsättningarna för de gränsöverskridande arrangemangen bestäms så exakt som möjligt och att de är proportionerliga med tanke på regleringens syfte och inte i onödan begränsar utnyttjande av etableringsfriheten. Med beaktande av det praktiska genomförandet av företagsarrangemangen ska i förhandlingarna också säkerställas att tidsfristerna i anslutning till de olika skedena av förfarandet sammanräknat inte leder till onödigt långa förfaranden. Som jämförelseobjekt kan den nuvarande regleringen om överföringen av hemort och gränsöverskridande fusioner och delningar och EU-domstolens rättspraxis i fråga om utnyttjandet av etableringsfriheten betraktas.

Statsrådet stöder att skyddet av aktieägare och borgenärer samt information, hörande och deltagande i bolagets styrning för personalen ordnas på i princip samma sätt med beaktande av den existerande EU-regleringen och eventuella särdrag i företagsarrangemangen. I bedömningen och utvecklingen av rättsskyddet för bolagets olika intressegrupper ska man även beakta andra metoder än de bolagsrättsliga metoderna i det nu aktuella direktivförslaget och försöka undvika onödiga överlappande krav som står i strid med varandra. Statsrådet stöder främjande av gränsöverskridande ärendehantering och informationsutbyte i elektronisk form och fäster uppmärksamhet vid att det genom en förbättring av informationsutbytet mellan medlemsländernas myndigheter är möjligt att underlätta bolagens verksamhet och dessutom intensifiera genomförandet av de tillsynsåtgärder som behövs.

Rättsgrunden för förslaget är adekvat och förslaget överensstämmer med subsidiaritetsprincipen.